

"Bij de nieuwbouw in Zuidwolde (achter in de foto) wordt rekening gehouden met de ecologische zone", zegt Gerard Lubbers, hier samen in beeld met de medebestuurders van Ecodomus.

Wij willen het bewustzijn vergroten over huizenbouw en dorpsuitbreiding met respect voor landschap en cultuurhistorie van het dorp.

De groene karavaan

Ecologische stoet langs veertien dorpen

In de gemeente De Wolden in Drenthe wil Stichting Ecodomus bewustzijn over 'ecologisch bouwen, wonen en leven' vergroten. Dat zou kunnen leiden tot verantwoorde uitbreidingsplannen voor de veertien dorpen.

Tekst: René Didde, Foto's: Jurjen Poeles en Geert de Vries

Volgend schooljaar trekt een karavaan door Zuidwest-Drenthe. De stoet doet de veertien verschillende dorpen en kernen van de gemeente De Wolden aan. Honderden mensen zullen aanhaken, volwassenen en kinderen. Ze zullen praten over ecologisch bouwen en wonen. Deze 'groene karavaan' zal uitmonden in een aantal eco-corpplannen, waarvan het de bedoeling is er vier concreet uit te voeren.

"Een mooi beeld", lacht Gerard Lubbers, een van de initiatiefnemers. "Maar het is geen echte karavaan, hoor. We werken aan veertien bijeenkomsten in de dorpshuizen en zetten op de twintig basisscholen in de gemeente leerlingen aan het werk met lesprogramma's en werkopdrachten over ecologisch bouwen, wonen en leven. Als de leerlingen bijvoorbeeld maquettes of andere werkstukken maken, kunnen we ze in het dorpshuis tentoonstellen."

Bewustzijn

De Groene Karavaan is het uitloeiende van een project van een groep mensen uit De Wolden (36.000 inwoners in dorpen Zuidwolde, Ruinen, De Wijk en elf kleine kernen waaronder Ruinerwold). Vijf jaar geleden probeerden zij in de gemeente een ecologisch bouwproject van de grond te tillen. "Dat lukte toen niet omdat slechts weinig mensen bekend zijn met de principes van ecologisch en duurzaam bouwen", zegt Lubbers. "Zowel politiek als ambtelijk is het vanwege regelgeving en bouwvoorschriften nog niet gemakkelijk om huizen te bouwen die zich bijvoorbeeld gedeeltelijk ondergronds bevinden of aan de zuidzijde een hoge daklijn hebben vanwege de zon. We dachten toen dat we dringend moeten werken aan vergroting van het bewustzijn over ecologisch bouwen", aldus Lubbers.

Geen geitenwollen sokken

Hij richtte met zes initiatiefnemers de stichting Ecodomus op, die nu zo'n honderd sympathisanten heeft. We moeten ons er geen verkeerde voorstelling van maken, waarschuwt Lubbers. Ecodomus bestaat allerminst uit mensen die geitenwollen sokken dragen en een alternatieve levensstijl prediken in karige hutjes op de Drentse heide. Integendeel, het bewustzijn vergroten over huizenbouw en dorpsuitbreiding met respect voor landschap en cultuurhistorie van het dorp, raakt een uiterst actueel thema. Lubbers: "Veel kleine kernen in Nederland zitten 'op slot'. Alleen al om te voorzien in woonruimte voor de nieuwe generaties zitten de dorpen niet zelden te springen om bouwlocaties. Maar ze mogen niet uitbreiden vanwege beschermd dorpsgezicht, rode contouren en natuurbelangen. En waar het wel gebeurt, resulteert het niet zelden in de bekende foielelijke 'witte schimmel'."

De Groene Karavaan wil daar verandering in brengen. Lubbers: "We beginnen dit najaar met een grote startmanifestatie in Zuidwolde. Daarna doen we alle dertien overige dorpen aan. We richten ons zowel op de kinderen op de basisscholen als op de volwassenen die we in de dorpshuizen ontmoeten. Het dorpshuis is in Drenthe nog een bloeiende ontmoetingsplaats voor de dorpsbewoners."

Koninklijke Nederlandsche Heidemaatschappij ondersteunt dit project onder meer door menskracht te leveren in de procesbegeleiding, het opstellen van een actieplan en een plan van aanpak en de organisatie van de startmanifestatie. Het lesmateriaal voor de basisscholen wordt ontwikkeld in samenwerking met IVN consulentenschap Drenthe. "Kinderen kunnen creatief denken en daardoor opinieleiders in de dorpsdebatten overtuigen", zegt Lubbers. De opinieleiders zijn wethouder, raadslid, corporatiedirecteur of dijk-

Nieuwbouw met respect
voor natuurbelangen

Het hoeven niet allemaal *grootse* *plannen* te zijn

graaf. “We vragen ze vooral om te luisteren naar de ideeën van de kinderen en de dorpsbewoners. Hopelijk bespoedigt dat later de uitvoering wanneer het plan concreet wordt.” Ook lokale organisaties en de kerken worden nadrukkelijk uitgenodigd. De politieke partijen kunnen er in een later stadium wellicht hun voordeel mee doen, hoopt Gerard Lubbers.

Bewoners aan de basis

Enkele aansprekende, ecologisch verantwoorde uitbreidingsplannen voor de Drentse dorpen zouden schitterend zijn, maar Lubbers is ook al tevreden met kleinere, minder spectaculaire resultaten. “Denk aan het voortaan uitvoeren van de onderhoudsbeurten van de huizen met milieuverantwoorde verf en duurzaam materiaal. Een optie is ook om matig zout te strooien in de winter en zand te gebruiken bij gladheid. Of neem het hergebruik van snoeihout of de aanleg van helofytenfilters of andere innovatieve vormen van behandeling van afvalwater. We hebben hier veel afgelegen boerderijen in het buitengebied die lang niet allemaal berioleerd zijn. In het ene dorp zijn verschillende helofytenfilters aangelegd, terwijl een paar kilometer verderop in het volgende dorp de mensen van niets weten. Daar willen wij verandering in brengen”, aldus Lubbers, die benadrukt dat het echt plannen van de dorpsbewoners zelf moeten worden. “Het hoeven niet allemaal grootse plannen te zijn. Het gaat vooral om het bewustwordingsproces.”

Vóór de zomervakantie van 2010 is de Groene Karavaan rond en keert ze terug op de startplaats Zuidwolde. “Alle ideeën worden gebundeld in een ideeënboekje. Net voor de zomervakantie zullen we het afronden. Basisscholen sluiten het schooljaar vaak af met een vakantie week. Misschien gaan de leerlingen tijdens deze vakantie activiteiten wel een eco-huttendorp bouwen of een ander idee daadwerkelijk uitvoeren.” •

Informatie: Stichting Ecodomus, Gerard Lubbers,
dewolden@ecodomus.nl. Zie ook www.ecodomus.nl.

